

Sygn. akt I.C 35/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2020 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	SSO Mirosław Krzysztof Derda
Protokolant	starszy sekretarz sądowy Marzena Miksza

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2020 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko J. G.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej J. G. na rzecz powoda (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 178.257,48 zł (sto siedemdziesiąt osiem tysięcy dwieście pięćdziesiąt siedem złotych 48/100), w tym:

a. kwotę 166.895,54 zł (sto sześćdziesiąt sześć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt pięć złotych 54/100) z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 27 września 2019 roku do dnia zapłaty,

b. kwotę 7.686,90 zł (siedem tysięcy sześćset osiemdziesiąt sześć złotych 90/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 września 2019 roku do dnia zapłaty,

c. kwotę 3.675,04 zł (trzy tysiące sześćset siedemdziesiąt pięć złotych 04/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 września 2019 roku do dnia zapłaty.

2. Zasądza od pozwanej J. G. na rzecz powoda (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 2.250,92 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Mirosław Krzysztof Derda

Sygn. akt I C 35/20

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej J. G. kwoty 178257,48 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając roszczenie podał, iż strony zawarły umowę kredytu nr (...) z dnia 28 lipca 2016 r. Pozwana nie wywiązała się z ciężącego na niej zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w zawartej umowie.

W związku powstaniem zaległości powód bezskutecznie wezwał pisemnie stronę pozwaną do dobrowolnej spłaty zaległości, informując jednocześnie o możliwości restrukturyzacji zadłużenia zgodnie z art. 75c Prawa bankowego.

W związku z brakiem restrukturyzacji oraz zapłaty zaległych rat, strona powodowa wypowiedziała przedmiotową umowę stawiając całą należność w stan wymagalności.

Przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego strona powodowa podjęła próbę polubownego pozasądowego rozwiązania sporu, wzywając do zapłaty stronę pozwaną pismem z dnia 6 sierpnia 2019 r. Strona pozwana nie spłaciła wymagalnej wierzytelności do dnia sporządzenia pozwu. Jednocześnie powód wyjaśnił, iż wskazana data wymagalności jest tożsama z wypowiedzeniem zawartej umowy i postawieniem całej należności w stan wymagalności po upływie okresu wypowiedzenia.

Wobec braku zapłaty żądanej kwoty, w dniu 26 września 2019 r. stosownie do regulacji art. 95 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo Bankowe (Dz. U. z 1997 r. Nr 140 poz. 939 z późniejszymi zmianami) strona powodowa wystawiła wyciąg z ksiąg banku stwierdzający zadłużenie strony pozwanej.

Na roszczenia powoda składają się: kwota 166895,54 zł tytułem należności głównej (niespłacony kapitał), kwota 7686,9 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 8,95% od dnia 25 lutego 2019 r. do dnia 4 sierpnia 2019 r., kwota 3675,04 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 14,00% od dnia 25 lutego 2019 r. do dnia 26 września 2019 r.

Zgodnie z postanowieniami zawartej umowy strona powodowa była uprawniona do naliczania odsetek umownych za opóźnienie od kwoty niespłaconych w terminie zobowiązań w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 27 września 2019 r. do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie nakazem zapłaty z dnia 30 października 2019 r. w sprawie VI Nc-e (...) uwzględnił roszczenie w całości.

Pozwana J. G. zaskarżyła nakaz w całości i wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Pozwana przyznała, iż strony łączyła umowa o kredyt nr (...) z dnia 28 lipca 2018 r. Potwierdziła też, że nieterminowo realizowała zobowiązania wynikające z umowy. Wskazywała, że wynikało to z chwilowych trudności finansowych. Podnosiła, iż występowała do banku o zmianę warunków umowy, jednak powód nie wyraził na to zgody.

Pozwana początkowo kwestionowała sposób wyliczenia zaległości i wskazywała, że bank nie zaliczył na poczet długu wszystkich wpłat przez nią dokonanych. Zakwestionowała również możliwość wykazywania wysokości zobowiązania na podstawie wyciągu z ksiąg bankowych.

Podnosiła, iż nastąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków, która uzasadniała modyfikację zobowiązania na podstawie przepisu art. 357 § 1 kc w zw. z art. 5 kc. Powód odmawiając zmiany warunków umowy nadużył swojego prawa, a tym samym wypowiedzenie umowy było bezskuteczne.

W toku procesu (k. 70) pozwana wycofała się z zarzutu wadliwego obliczenia zobowiązania i podała, że nie kwestionuje umowy, wysokości zobowiązania, wykazu operacji bankowych przedstawionego przez powoda ani też innych dokumentów złożonych przez bank.

Wskazywała, iż na skutek wypadku złamała nogę i miała trudności z zatrudnieniem pracowników na gospodarstwie rolnym. Ma wiele różnych zobowiązań finansowych, a dochody z gospodarstwa rolnego nie wystarczają na ich regulowanie w całości. Podnosiła, że wystąpiła też do innych instytucji, wobec których ma zobowiązania finansowe, o restrukturyzacji zadłużenia, jednak nie uzyskała jeszcze korzystnych decyzji. Twierdziła, że jej syn ukończył już studia i będzie pomagał jej w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, dlatego w przypadku restrukturyzacji zadłużenia będzie ona w stanie spłacić długi.

Sąd ustalił, co następuje:

Wobec przyznania faktów przez pozwaną, co do istnienia umowy kredytowej i wysokości zadłużenia, nie istniała potrzeba obligowania powoda do przedłożenia oryginałów dokumentacji bankowej.

Strony zawarły umowę kredytu konsumpcyjnego nr (...) w dniu 28 lipca 2016 r. - umowa k. 34-36.

Zawarły też dwa aneksy do tej umowy- pierwszy w dniu 6.03.2017 r. w którym wprowadzono dodatkowe zabezpieczenie spłaty kredytu (polisa na wypadek śmierci) i drugi w dniu 4 maja 2018 r., w którym okres spłaty kredytu wydłużono o 5 miesięcy, skapitalizowano odsetki i wprowadzono dodatkową 3 miesięczną karencję w spłacie rat kredytowo-odsetkowych, wprowadzono nowy harmonogram spłat - aneksy do umowy k. 37-40 v.

Wszystkie wpłaty dokonane przez pozwaną, wynikające z umowy o kredyt, zostały ujęte w raportach - zestawieniach należności i wpłat- k. 49-51 v.

Strona pozwana nie wywiązała się z ciążącego na niej zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w zawartej umowie.

W związku powstaniem zaległości w dniu 10 maja 2019 r. powód wezwał pisemnie stronę pozwaną do dobrowolnej spłaty zaległości, informując jednocześnie o możliwości restrukturyzacji zadłużenia zgodnie z art. 75c prawa bankowego - wezwanie wraz z dowodem nadania k. 41-44 v.

W związku z brakiem restrukturyzacji oraz zapłaty zaległych rat, strona powodowa wypowiedziała przedmiotową umowę w dniu 10.06.2019 r., stawiając całą należność w stan wymagalności - oświadczenie o wypowiedzeniu umowy k. 45.

Wypowiedzenie odebrał dorosły domownik pozwanej, tj. jej syn - k. 46-46 v.

Przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego strona powodowa podjęła próbę polubownego pozasądowego rozwiązania sporu, wzywając do zapłaty stronę pozwaną pismem z dnia 6 sierpnia 2019 r.

Wobec braku zapłaty żądanej kwoty, w dniu 26 września 2019 r. stosownie do regulacji art. 95 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. prawo bankowe strona powodowa wystawiła wyciąg z ksiąg banku stwierdzający zadłużenie strony pozwanej- wyciąg k. 31.

Na roszczenia powoda składają się: kwota 166895,54 zł tytułem należności głównej (niespłacony kapitał), kwota 7686,90 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 8,95% od dnia 25 lutego 2019 r. do dnia 4 sierpnia 2019 r., kwota 3675,04 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 14,00% od dnia 25 lutego 2019 r. do dnia 26 września 2019 r.

Zgodnie z postanowieniami zawartej umowy strona powodowa była uprawniona do naliczania odsetek umownych za opóźnienie od kwoty niespłaconych w terminie zobowiązań w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 27 września 2019 r. do dnia zapłaty.

Z uwagi na podniesione zarzuty nadużycia prawa podmiotowego należało przeanalizować sytuację w jakiej znajdowała się pozwana w dacie zawierania umowy i porównać z tą jaką wystąpiła w trakcie jej trwania.

Pozwana zeznała, iż ma 54 lata. Prowadzi gospodarstwo rolne o pow. około 150 ha, z czego własnych gruntów posiada 74 ha, dzierżawi 75 ha. Wartość własnego gospodarstwa pozwana oceniła na ok. 7 mln.

Pozwana zawarła kilka umów leasingowych na maszyny rolnicze (ładowarka, 2 ciągniki, wóz asenizacyjny). Umowy leasingowe zostały zawarte na 7 lat.

Pozwana zaciągnęła, oprócz kredytu objętego niniejszym powództwem, również kredyt inwestycyjny na budowę zautomatyzowanej obory. Obora kosztowała pozwaną około 4,5 mln. zł brutto, z tego z kredytu 3,5 mln. zł. Obora została przewidziana na 150 szt. krów, obecnie krów dojnych pozwana posiada 87 sztuk, pozostałe są przed porodem. Miesięczne dochody ze sprzedaży mleka wynoszą ok. 50-60 tys. zł. Dopłaty unijne wynoszą 96 tys. zł rocznie.

Zobowiązania finansowe pozwanej wynoszą: rata kredytu hipotecznego na budowę obory 29 tys. zł miesięcznie, rata leasingowa ok. 20 tys. zł, ponadto rata kredytu w Banku (...) 1557 zł miesięcznie (zostało do spłacenia 36 tys. zł).

Pozwana rozpoczęła budowę obory w 2014 r. a zakończyła w 2015 r. Razem z pozwaną obecnie mieszka dorosły, żonaty syn i prowadzi wspólnie z nią gospodarstwo rolne. Syn skończył studia w 2019 r. Synowa pozwanej studiuje i pracuje (poza rolnictwem).

Pozwana twierdziła, iż w 2018 r. na skutek wypadku doznała złamania nogi i przez około rok czasu (łącznie z rehabilitacją) miała organiczną zdolność do pracy, jednak nie przedłożyła żadnych dowodów celem wykazania tego faktu.

Pozwana nie wykupiła ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy i pobierała świadczenia z KRUS-u. Twierdziła, że miała trudności ze znalezieniem pracowników, bowiem obsługa obory jest zmechanizowana i wymaga specjalistów. Nie chciała aby syn przerwał studia, gdyż obawiał się że ich nie dokończy.

Pozwana starała się o restrukturyzację zadłużenia również wobec innego banku (...), jednak bezskutecznie.

Pozwana wskazywała, że w 2018 r. wystąpiła susza i plon był mniejszy, a to spowodowało większe nakłady na zwierzęta. Występowała do banków z prośbą o rozłożenie zadłużenia w czasie, zmniejszenie rat bądź zawieszenie spłaty.

Wbrew twierdzeniom pozwanej powód zawarł z pozwaną w dniu 4 maja 2018 r. aneks do umowy, w którym strony dokonały restrukturyzacji zadłużenia (wydłużono okres kredytowania o 5 miesięcy i wprowadzono karencję na spłatę na 3 miesiące).

Sąd ustalił, co następuje:

Stan faktyczny podany przez powoda nie budził żadnych wątpliwości Sądu, bowiem został wykazany dowodami z dokumentów prywatnych i kserokopii dokumentów urzędowych (dokumenty operatora pocztowego).

Powód przedłożył historię rachunku pozwanej (raporty) obejmującą cały okres obowiązywania, umowę, wyciąg z ksiąg bankowych, kopie pism kierowanych do pozwanej i kopie dowodów nadania lub doręczenia.

Chociaż wyciąg z ksiąg bankowych utracił walor dokumentu urzędowego w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzącym wobec konsumenta, lecz nie oznacza to, że w ogóle nie ma żadnej mocy dowodowej.

Dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania. Wprawdzie moc dowodowa dokumentu prywatnego jest słabsza aniżeli moc dowodowa dokumentu urzędowego, ponieważ dokumenty prywatne nie korzystają z podstawowego w tym zakresie domniemania, iż ich treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym. Nie przeszkadza to jednak w tym, aby sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów uznał treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy.

W przedmiotowej sprawie treść wyciągu z ksiąg banku koreluje z wykazem operacji bankowych i nie została podważona żadnym innym dowodem. Pozwana nie kwestionowała tych dowodów i wycofała się z zarzutów podniesionych w sprzeciwie, dotyczących wadliwego obliczenia kapitału wymagalnego kredytu.

Tak więc wskazać należy, że roszczenie powoda w stosunku do pozwanej jest w pełni udowodnione m.in. poprzez wyciąg z ksiąg banku i historią rachunku klienta (raportem wpłat).

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda zostało wykazane co do zasady jak i co do wysokości.

Znajduje swoje normatywne podstawy w treści przepisu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe, zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Sąd nie miał zatem żadnych wątpliwości, iż pozwana w sposób ważny i skuteczny zaciągnęła zobowiązanie względem banku.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało jednoznacznie, iż pozwana warunków umowy nie dotrzymała i nie spłacała należności.

Zgodnie z umową bank mógł, w przypadku zaistnienia warunków określonych w § 9 umowy, wypowiedzieć umowę, co też uczynił. Całe roszczenie stało się zatem wymagalne.

Zgodnie z art. 75 c ust. 1 i 2 ustawy prawa bankowego jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Powód w pełni dochował wymogów stawianych przez art. 75 c ust. 1 i 2 prawa bankowego. Wypowiedzenie zostało poprzedzone wezwaniem do zapłaty, w którym powód wyznaczył pozwanej termin 14 dni roboczych na zapłatę zadłużenia z tytułu umowy, jak i poinformował pozwaną o możliwości restrukturyzacji zadłużenia i konsekwencjach niepodjęcia takich działań.

Z treści przepisu art. 61 k.c. wynika, iż mające zostać złożone innej osobie oświadczenie woli, jest złożone z chwilą, w której mogła ona zapoznać się z jego treścią. Ww. przepis nie wymaga zatem, aby adresat oświadczenia zapoznał się faktycznie z jego treścią, wystarczająca jest sama możliwość dokonania ww. czynności.

Skoro wypowiedzenie jak i ostateczne wezwanie do zapłaty zostały skutecznie doręczone oznacza, że procedura z art. 75 c prawa bankowego została zachowana, a roszczenie dochodzone przez powoda było wymagalne.

Nie ma też żadnych podstaw aby twierdzić, że umowa naruszała zasady współzycia społecznego.

Należało zauważyć, iż występując o kredyty pozwana musiała sporządzić biznesplan, w którym powinna wskazać sposób obsługi zobowiązań na wypadek choroby. Z niewiadomych przyczyn pozwana nie zawarła umowy ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy i ograniczyła się do ubezpieczenia w KRUS.

Pamiętać należy, iż pozwaną obciążało wiele zobowiązań finansowych, bowiem zawarła umowy leasingowe na kosztowne urządzenia i zaciągnęła wysoki kredyt na budowę obory. Zobowiązania wobec powoda stanowiły niewielką część jej miesięcznych zobowiązań finansowych. Jeżeli pozwana nie była w stanie obsługiwać rat w wysokości około 3000 zł i nie podjęła skutecznych działań w celu zwiany warunków leasingu czy kredytu inwestycyjnego (pozostałe zobowiązania finansowe przekraczały 50000 zł miesięcznie), trudno uznać, że powód nadużył prawa podmiotowego odmawiając dalszej restrukturyzacji zadłużenia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 kpc.

SSO Mirosław Krzysztof Derda